

SOSYAL ÖYKÜLERİN YAPISI: CÜMLE ÇEŞİTLERİ

Öğretme Başlıkla Başlama: Sosyal öykü için belirlenen başlık ile hedeflenen davranışa atıfta bulunmalı ve öykünün içeriği ortaya konulmalıdır. Başlık olumlu bir cümle ya da soru cümlesi şeklinde olabilir.

Öyküyü Sunma: Sosyal öykü, çocuğun kendini rahat ve güvende hissettiği bir ortamda ve zamanda okunmalıdır. Sosyal öykü okunurken çocuğun yanında ya da biraz arkasında oturulabilir.

Sosyal Öykü Cümle Çeşitleri ve Tanımları

Betimleyici Cümle	Durumun gerçekçi bir şekilde ortaya konduğu, tahmine dayanmayan cümledir. Konuyla ilgili kişi, ortam, olay, etkinlik ya da beceri tarif edilir.
Yansıtıcı Cümle	Diğer insanların duruma ilişkin içsel durumlarını, bakış açılarını, bilgilerini, duygu ve düşüncelerini tanımlayan cümledir.
Yönlendirici Cümle	Duruma ilişkin uygun tepkinin ne olduğunu belirten cümledir. Hedef davranış olumlu bir anlatımla yazılır.
Doğrulamayı Cümle	Sosyal duruma ilişkin en önemli noktayı vurgulamak, kurallardan bahsetmek ve çocuğa güvence vermek için yazılır.
İş Birlikçi Cümle	Öğretim yapılan çocuğu desteklemek için diğer kişilerin neler yapması gerektiğini açıklayan cümlelerdir.
Kontrol Cümlesi	Anlatılmak istenen kavramın, çocuğun hâkim olduğu ve ilgi duyduğu bir konu üzerinden açıklandığı cümledir. Çocuğun bilgiyi hatırlaması için bir strateji sunar.

Örnek Sosyal Öykü Cümle Çeşitleri ve Örnekleri

Betimleyici Cümle	"Benim adım", "Bazı çocuklar okula servisle gider."
Yansıtıcı Cümle	"Okula gitmek için servise bindiğimde annem güvende olduğumu düşünür."
Yönlendirici Cümle	"Sabah okula gitmek için servise binip, yerime oturacağım."
Doğrulamayı Cümle	"Servis hareket ederken yerimde oturmak güvenli bir davranıştır."
İş Birlikçi Cümle	"Servise bindiğimde şoför arabayı çalıştırmak için yerime oturmamı bekler."
Kontrol Cümlesi	"Serviste yerime oturmam uçakların havalanmak için uçuş pistine inmesine benzer."

DAHA FAZLA BİLGİ EDİNMEK İÇİN EĞİTİM PORTALİMİZİ ZİYARET ETMEYİ UNUTMAYIN!

WWW.TOHUMOTIZMPORTALI.ORG

Bu infografik Tohum Otizm Vakfı Eğitim ARGE departmanı tarafından geliştirilmiştir. Referans vermeden kullanmak, basım ve dağıtımını yapmak yasaktır.
arge@tohumotizm.org.tr www.tohumotizm.org.tr

Kaynak:

Gray, C. (1994) The new social stories book. Arlington, TX: Future Horizons.

Gray, C. (2000) Writing Social Stories with Carol Gray: Accompanying Workbook to Video. Arlington: Future Horizons.

Olçay-Gül, S., & Tekin-İftar, E. (2012) Otizm spektrum bozukluğu tanısı olan bireyler için sosyal öykülerin kullanımı. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 13(02)1-24.

Özdemir, S. (2007) Sosyal öyküler: Otistik çocuklara yönelik bir sağaltım. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 8(02) 49-62.

Vuran, S. (Ed.) (2019) Eğitime uzanan yol projesi öğretmen eğitim kitapçığı. Tohum Otizm Vakfı.

Geliştiren: Uzm. Deniz Yılmaz

Editör: Uzm. Neslihan Canpolat-Çiğ